

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 7287/2022
23.06.2022.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца Основног јавног тужилаштва у Лесковцу, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Душан Дубајић, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 6/22 од 12.01.2022. године, у седници већа одржаној 23.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 6/22 од 12.01.2022. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 6/22 од 12.01.2022. године, одбијена је, као неоснована, жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Лесковцу П2 497/20 од 15.11.2021. године, којом је утврђено да је тужени вршио насиље у породици према свом сину мал. ББ из ... вређањем, дрским, безобзирним и злонамерним понашањем и туженом забрањено даље узнемиравање његовог сина, мал. ББ из ... . Наведна мера заштите од насиља у породици одређена је на период од годину дана од дана пријема отпавка пресуде, с тим што може бити продужавана све док не престану разлози због којих је одређена. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове првостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011...18/2020, у даљем тексту: ЗПП), у вези члана 202. Породичног закона, Врховни касациони суд је оценио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је 16.04.2020. године у јутарњим часовима викао на свог сина, мал. ББ, рођеног ... године, упућујући му псовке и увреде

и физички насрнуо на њега, након чега је мал. ББ отишао у Центар за социјални рад у Лесковцу, пријавио оца за насилничко понашање и прешао да живи код мајке у селу ... код ... . Након наведеног догађаја, туженом је решењем МУП-а РС изречена хитна мера привремене забране контактирања и приласка жртви насиља у трајању од 48 сати, да би решењем Основног суда у Лесковцу од 16.04.2020. године ова мера била продужена на још 30 дана.

Родитељи малолетног ББ су разведени правноснажном пресудом Основног суда у Лесковцу П2 398/18 од 18.10.2018. године којом је мал. ББ поверен оцу на вршење родитељског права. У породици постоји историја насиља туженог, против кога су бивша супруга и старији син ВВ подносили пријаве за насиље у породици, те је Центар за социјални рад у Лесковцу у свом извештају истакао да, иако је туженом и даље поверено вршење родитељског права (у току је поступак за измену одлуке о поверавању детета), сврсисходно је изрицање мере забране даљег узнемиравања.

На овако утврђено чињенично стање правилно су нижестепени судови применом материјалног права из чл. 197.-200. Породичног закона и оценили да је због понашања туженог према свом сину, мал. ББ оправдано одређивање мере заштите од насиља у породици - забрана даљег узнемиравања члана породице, која је предвиђена чланом 198. став 2. тачка 5. Породичног закона, на период од годину дана који је оцењен као довољан да би се постигла сврха одређивања те мере, с тим да се она може продужити док не престану разлози због којих је одређена.

Неосновано се наводима ревизије оспорава правилна примена материјалног права.

Чланом 197. став 1. Породичног закона прописано је да је насиље у породици понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство другог члана породице, а насиљем у породици у смислу става 2. тач. 1. и 6. овог члана, сматра се нарочито nanoшење или покушај nanoшења телесне повреде, вређање, као и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање. Уколико суд утврди да постоји насиље у породици, овлашћен је, да у смислу члана 198. Породичног закона, одреди једну или више мера заштите од насиља у породици, којом се привремено забрањује или ограничава одржавање личних односа са другим чланом породице, које су одређене таксативно, по систему енумерације, тако да суд није овлашћен да одреди било коју другу меру.

Законска дефиниција насиља у породици омогућава свеобухватну заштиту, спречавање и сузбијање насиља у породици и обухвата све могуће видове испољавања насиља тј. свако дрско, безобзирно и злонамерно понашање којим се угрожавају основне вредности људског бића – његов телесни интегритет, душевно здравље и спокојство. Овако широко дефинисање појма насиља у породици је неопходно како би се омогућила правовремена реакција институције система на насиље у породици, тј. одређивање мере заштите од насиља у породици док оно још увек није попримило теже облике, јер се тиме може прекинути процес ескалације насиља. Сви видови насиља према члану породице у породици, између осталог nanoшење или покушај nanoшења телесне повреде, вређање, дрскост, безобзирност и злонамерност су компоненте насиља у породици, његова суштинска обележја, која га јасно разликују од дозвољеног понашања. Ови појмови представљају типичне правне стандарде, чију садржину суд треба да попуни својим судом вредности. Да би критеријуми за

конкретизацију ових правних стандарда довели до адекватне и првовремене реакције на насиље у циљу његовог спречавања, неопходно је да суд покаже „нулту толеранцију“ на насиље, што подразумева да се свако понашање које одступа од стандарда „нормалног“ опхођења и комуникације са члановима породице квалификује као насиље у породици.

Супротно наводима ревизије, и по оцени Врховног касационог суда се у конкретном случају, у понашању туженог, који је мал. сину ББ критичном приликом упутио псовке и увреде и физички насрнуо на њега, стичу елементи насиља у породици, и да је због опасности и од даљег продубљивања конфликта оправдано одређивање мере заштите од насиља у породици забраном даљег узнемиравања, како је то проценио и Центар за социјални рад. При том, правилност оцене нижестепених судова о оправданости одређивања мере заштите од насиља у породици се не доводи у сумњу због тога што је поступак у овој правној ствари покренут тужбом Центра за социјални рад, јер одлука о основаности тужбеног захтева није заснована само на мишљењу овог органа о сврсисходности тражене мере, већ на чињеницама утврђеним и из осталих изведених доказа у поступку (исказа туженог саслушаног у својству парничне странке и мал. ББ) из којих произлази да су између туженог и мал. ББ нарушени породични односи, да тужени према мал. сину ББ исказује нетрпељивост и физичко насиље, упућује му псовке и виче на њега (што ни тужени није спорио), а што код мал. ББ изазива осећај угрожености и узнемирености. Због тега је оправдано одређивање мере забране даљег узнемиравања мал. ББ вређањем, као и сваким другим дрским безобзирним и злонамерним понашањем, као најблаже мере заштите од насиља у породици, којом је могуће постићи сврху заштитних породично правних мера, у циљу обезбеђивања мал. ББ мира, спокоја и безбедности и живота без страха од даљег насиља од стране оца.

Правилна је оцена другостепеног суда да није од утицаја на оправданост одређивања мере од заштите од насиља у породици околност да тужени после спорног догађаја није више вршио насиље према сину. По становишту Врховног касационог суда, мере заштите од насиља у породици се изричу због већ испољеног насиља. Извршено породично насиље, без обзира на интензитет и облик испољавања, довољан је разлог за изрицање мера породично правне заштите, при чему треба имати у виду да породично насиље, по правилу, има узлазну линију у виду облика испољавања и последица које изазива, због чега је неопходно изрицање мера заштите онда када насиље још увек није попримило теже облике. Такође, изрицању мера заштите од породичног насиља има места и у периоду „примирја“. Сврха заштитних породично правних мера јесте да се њиховом применом спречи поновно извршење насиља у породици, да се обезбеди нужна заштита физичког и психичког интергиритета, здравља и личне безбедности члана породице изложеног насиљу, као и да се отклоне околности које погодују и подстичу понављање насиља, односно извршење других видова насиља. Која мера заштите ће се изрећи зависи од конкретне радње која представља насиље у породици, опасности која се том радњом изазива, узнемирености члана породице за тако предузете радње, његове угрожености, као и процене степена опасности од поновљеног насиља. Мишљење саме жртве о степену опасности која јој прети такође утиче на сам избор мере заштите која ће у конкретном случају бити одређена, јер управо је жртва та којој се заштита пружа, тако да њена субјективна процена, заснована на искуству, представља кључни фактор приликом избора мере заштите која ће у сваком конкретном случају бити одређена.

Осталим наводима ревизије тужени понавља наводе истакнуте у жалби. Другостепени суд је оценио све жалбене наводе туженог који су били од значаја за правилну одлуку о изјављеној жалби и за своју одлуку је дао јасне и образложене разлоге. Њима се не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић